T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/294
KARAR NO : 2020/641
KARAR TR: 26.10.2020

ÖZET : Davacının maliki olduğutaşınmazın, İmar planında "Kısmen Sağlık Tesisi alanı Kısmen de Cami Alanı" olarak belirlendiği, aradan geçen zamana rağmen kamulaştırılmadığından bahisle uğradıklarını ileri sürdükleri zararlara karşılık fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla yasal faiziyle birlikte tahsili istemiyle açılan davanın İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : F.Y.
Vekili : Av. A.İ.
Davalılar :Adli Yargıda
Zeytinburnu Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. A.B.
İdari Yargıda
1- Zeytinburnu Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. N.K.
2- İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. Y.Y.
3- Diyanet İşleri Başkanlığı
4- Sağlık Bakanlığı

O L A Y : Davacıvekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin İstanbul İli, Zeytinburnu İlçesi, Kazlıçeşme Mahallesi, Pafta:390-391, Ada: 1625, Parsel:20 sayılı arsa niteliğinde taşınmazın 1086/41424 oranında hissedarı olduğu, 19/12/2011 tarihinde imar durumu için başvurulduğunda davalı idarenin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın 12/12/2010 tarihinde onaylanan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı'nda "sağlık tesisi ve cami alanı" olarak ayrıldığı yönünde bilgi verdiği, dava konusu parselin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı'ndaki imar durumunun tespiti bakımından davalı idareye 14/02/2012 tarihinde başvurulduğunda davalı idarenin söz konusu parseli içeren 1/1000 ölçekli Sur Tecrit Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı'nın İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi' nin 11/01/2012 tarih - 74 sayılı kararı ile onandığı bilgisini verdiği, davalı idarenin müvekkilinin hissedarı olduğu dava konusu arsaya fiilen ve hukuken el attığı ileri sürülerek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile; şimdilik 10.000,00-TL kamulaştırmasız el atma bedelinin dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalı Zeytinburnu Belediye Başkanlığından tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

BAKIRKÖY 7. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ 22.12.2014 gün ve E:2012/143, K:2014/541 sayı ile, yapılan keşif sonucu hazırlanan bilirkişi raporları da gözönünde tutularak, davacı Faruk Yüce tarafından davalı Zeytinburnu Belediye Başkanlığı aleyhine İstanbul İli, Zeytinburnu İlçesi, Kazlıçeşme Mahallesi, Pafta:390-391, Ada:1625, parsel:20 sayılı taşınmaza ilişkin olarak; dava konusu taşınmazın imar planında "dini tesis alanı ve sağlık tesis alanı" olarak ayrılması nedeni ile hukuki el atma hukuksal sebebine dayalı kamulaştırmasız el atma sureti ile tazminat istemli davanın yargı yoluna ilişkin dava şartı yokluğu yönünden usulden reddine, fiili yol alanında kalan 2.903,04 m2 miktarındaki kullanım yönünden 2942 sayılı Kamulaştırma Yasası'nın 35 maddesi uyarınca istemin dava şartı yokluğundan usulden reddine karar vermiş, bu karara karşı davacı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

Yargıtay 5. Hukuk Dairesi : 19.1.2016 gün ve E:2015/14342, K:2016/281 sayı ile, dosyada bulunan kanıt ve belgelere, kararın dayandığı gerekçelere göre, davanın reddine karar verilmesinde bir isabetsizlik görülmediği gerekçesiyle, davacı vekilinin temyiz itirazları yerinde olmadığından usul ve yasaya uygun olan hükmün onanmasına karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez 1.180.170,58-TL el atmaya dayalı tazminatın dava tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle Zeytinburnu Belediye Başkanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı'na karşı idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 2. İDARE MAHKEMESİ: 27.2.2020 gün ve E:2019/915 sayı ile, yapılan keşif sonucu hazırlanan bilirkişi raporu uyarınca, idarenin dava konusu taşınmaza kamulaştırmasız el atmasından doğan zararın tazminine yönelik bulunan davanın, haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümü, adli yargı yerinin görevine girdiği gerekçesiyle, adli yargı dosyasının da temin edilerek, 2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19.maddesi uyarınca görevli yargı merciinin belirlenmesi amacıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

2247 sayılı Yasanın 16. Maddesi uyarınca Danıştay Başsavcısı ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının da yazılı düşünceleri istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI: "... Uygulama ve öğreti'de, kamu idarelerinin, kamu hizmetinin yürütümü sırasında, kamu gücü kullanarak tek yanlı irade açıklamalarıyla yapmış oldukları işlemler, "idari işlem"; herhangi bir işlem ya da karara dayanmaksızın gerçekleştirdikleri maddi faaliyetleriyle, görevleriyle ilgili hareketsizlikleri de, "idari eylem" olarak tanımlanmaktadır.

Bu tanıma göre, idarelerin 3194 sayılı İmar Kanununun 8'inci maddesi uyarınca tek yanlı irade açıklamaları ile tesis ettikleri, genel ve düzenleyici imar planları ile 2981 sayılı Yasanın 13'üncü maddesinin (c) bendi uyarınca tek yanlı irade açıklamaları ile tesis ettikleri, genel ve düzenleyici ıslah imar planları ve bu planlara dayanılarak tesis edilen parselasyon, kamulaştırma, ruhsat gibi bireysel işlemler, "idari işlem"; bu imar planı uyarınca yapmak zorunda oldukları program ve uygulamaları bunun için gerekli zamanda gerçekleştirmemeleri; yani, bu konudaki hareketsizlikleri de, idari eylem niteliği taşımaktadır.

11/06/2013 günlü, 28674 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6487 sayılı Kanun'un 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun geçici 6'ncı maddesinde değişiklik yapan 21 'inci maddesinde yer alan "Uygulama imar planlarında umumi hizmetlere ve resmi kurumlara ayrılmak suretiyle veya ilgili kanunların uygulanmasıyla tasarrufu kısıtlanan taşınmazlar hakkında, 03.05.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununda öngörülen idari başvuru ve işlemler tamamlandıktan sonra idari yargıda dava açılabilir." hükmü 07/09/2016 günlü, 29824 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 34. maddesiyle kaldırılmış, aynı kanunun 33. maddesi ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununa eklenen Ek 1. maddede, "Uygulama imar planlarında umumi hizmetlere ve resmî kurumlara ayrılmak suretiyle mülkiyet hakkının özüne dokunacak şekilde tasarrufu hukuken kısıtlanan taşınmazlar hakkında, uygulama imar planlarının yürürlüğe girmesinden itibaren beş yıllık süre içerisinde imar programları veya imar uygulamaları yapılır ve bütçe imkânları dâhilinde bu taşınmazlar ilgili idarelerce kamulaştırılır veya her hâlde mülkiyet hakkını kullanmasına engel teşkil edecek kısıtlılığı kaldıracak şekilde imar planı değişikliği yapılır/yaptırılır. Bu süre içerisinde belirtilen işlemlerin yapılmaması hâlinde taşınmazların malikleri tarafından, bu Kanunun geçici 6 ncı maddesindeki uzlaşma sürecini ve 3194 sayılı İmar Kanununda öngörülen idari başvuru ve işlemleri tamamlandıktan sonra taşınmazın kamulaştırmasından sorumlu idare aleyhine idari yargıda dava açılabilir." hükmü getirilmiştir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun, 24.5.2013 günlü, 6487 sayılı Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 21. maddesiyle değiştirilen geçici 6. maddesinin yedinci, onbirinci ve onüçüncü fıkralarının iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine yapılan itiraz başvurusunda; Anayasa Mahkemesi 25/9/2013 tarih ve E: 2013/93, K: 2013/101 sayılı kararında "... Davacının mülkü üzerinde tasarruf etme hakkının kısıtlanması, idarenin bir eyleminden değil, idari bir işlem niteliğinde olduğu tartışmasız olan imar planından kaynaklanmaktadır. Olayda, idarenin fiili el koyma niteliği taşıyan bir eylemi henüz bulunmamakta, aksine kanunen yapması gereken kamulaştırma işlemlerini yapmamak biçiminde tezahür eden bir eylemsizliği söz konusudur. Öte yandan kamulaştırmasız el atmadan söz edilebilmesi için taşınmaz zilyetliğinin idareye geçmesi ve taşınmazın fiilen kamu hizmetine tahsis edilmiş olması gerekmektedir. Oysa, mahkemede görülen davaya konu olayda olduğu gibi imar kısıtlamaları'nda taşınmaz zilyetliği malikte kalmaya devam etmekte olup, yalnızca malikin ilgili mevzuattan kaynaklanan bazı kısıtlamalara maruz kalması söz konusu olmaktadır. Sonuç olarak, davacının taşınmazının imar planlarında " dere mutlak koruma alanı" nda bırakılması nedeniyle, tasarruf hakkının kısıtlanmasının kamulaştırmasız el atma sonucu olduğu ve tasarruf hakkının kısıtlanması sebebiyle doğan zararın ancak idari yargıda açılacak bir tam yargı davasına konu edilebileceği sonucuna ulaşılmaktadır. Dolayısıyla bakılmakta olan dava, itiraz başvurusunda bulunan mahkemenin görev alanına girmemektedir. Nitekim, Anayasanın 158. maddesi ile, adli, idari ve askeri yargı merciileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili kılınan Uyuşmazlık Mahkemesinin istikrar bulmuş içtihatları da bu yöndedir..." gerekçesiyle, yapılan itiraz başvurusu reddedilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin 20/12/2018 günlü, E: 2016/181, K: 2018/111 sayılı kararıyla; 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununa eklenen Ek 1. maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesi dışında kalan bölümünün, Anayasa'nın 2., 35. ve 46. maddelerine aykırı olduğundan bahisle iptaline karar verilmiştir.

Dava dilekçesinde mülkiyet hakkına getirildiği söylenen kısıtlamanın, taşınmazın malikleri yönünden zarar doğurucu sonuçlarının olabileceğinde kuşku yoktur. Ancak bu sonuç ya da sonuçlar, genel ve düzenleyici nitelikte bir idari işlem olan imar planında taşınmaza yönelik belirlemeden, bu planda öngörülen kamulaştırma programlarının zamanında yapılmamasından ve imar uygulamalarından; başka anlatımla da, idari işlemlerden ve davalı idarelerin imar planı gereği yapılması gereken kamulaştırmalar konusundaki hareketsizliği şeklinde ortaya çıkan idari eylemlerden kaynaklanmaktadır.

İdari işlem ve eylemlerden doğan zararların tazmini taleplerinin ise, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 12 ve 13'üncü maddeleri uyarınca, İdari Yargı yerlerinde açılacak tam yargı davalarına konu edilmeleri, anılan yasa hükümlerinin gereğidir.

Bu bakımdan, hukuka uygunluklarının denetimi ve zarar doğurucu sonuçlarının giderilmesi İdari Yargı'nın görev alanında bulunan idari işlem ve eylemlerin hukuk düzeninde yaratmış oldukları etki ve sonuçların, "fiili el atma" olarak nitelendirilmesine ve bu olumsuz sonuçlarla ilgili tazminat taleplerinin adli yargı yerlerinde açılacak tazminat davalarına konu edilmelerine, hukuken olanak bulunmamaktadır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 30/10/2013 tarih ve E.2013/603, K.2013/1503 sayılı kararıyla da, imar

planındaki kısıtlamalardan kaynaklanan "hukuki el atmalardan' kaynaklanan tazminat istemli davaların idari yargının görevinde olduğu hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, Anayasa Mahkemesinin 20/12/2018 günlü. E: 2016/181, K: 2018/111 sayılı, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununa eklenen Ek 1. maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesi dışında kalan bölümünün iptali yolundaki kararı ile maddede yer alan, "Bu süre içerisinde belirtilen işlemlerin yapılmaması hâlinde taşınmazların malikleri tarafından... taşınmazın kamulaştırmasından sorumlu idare aleyhine idari yargıda dava açılabilir." cümlesi de iptal edilmişse de, anılan kararla sonuç olarak, ek 1. maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesi dışında kalan kısmında yer alan düzenlemeler gereği süresinde kamulaştırma yapılmaması hâlinde taşınmaz malikleri ilgili idare aleyhine dava açma hakkını elde etmekle birlikte, Kanun'un geçici 6. maddesindeki malik aleyhine olan hükümlerin sürekli nitelikte uygulanmasının bu davalarda kamulaştırma için Anayasa'nın 46. maddesinde öngörülen güvenceleri etkisiz bırakacağı, maddenin bu bölümünün Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten itibaren sürekli uygulanmasının, idarelerin özel mülkiyete kamulaştırmasız el atma yoluyla müdahalesinin de sürekli hâle gelmesine sebep olabilecek nitelikte olduğu, idareler kural ile kamulaştırma yapmak yerine kamulaştırma için Anayasa'da belirtilen ilkelere aykırı olarak taşınmazları elde edebilme imkânına sahip olabilecekleri, böyle bir durumda devletin hukuka bağlılığı ilkesi zedeleneceği gibi bireyler açısından hukuki güvenlik ve öngörülebilirliğin de ortadan kalkacağı, bir hukuk devletinde kanunların hukuka aykırı uygulamaları teşvik etmesinin kabul edilemeyeceği gerekçesine yer verildiği, düzenlemenin taşınmaz maliklerinin idari yargıda dava açabileceğine ilişkin bölümünün Anayasa'ya aykırılığı yönünde herhangi bir belirleme yapılmadığı gözönünde bulundurulduğunda, kararın idari işlemden kaynaklanan tazminat davasına ilişkin uyuşmazlığın yargı yolunun değişmesini gerektirmediği sonucuna varılmıştır.

Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesinin 08/07/2019 günlü, E:2019/213, K:2019/416 sayılı kararı da bu yöndedir.

Dolayısıyla, yukarıda yer verilen Yasa hükümleri ve yargı kararları uyarınca davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2'nci maddesinin l'inci fıkrasının (b) bendinde yer alan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları," hükmü gereğince idari yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

SONUÇ : Açıklanan nedenle, 2247 sayılı Yasa'nın 16'ncı/rfûîddesi uyarınca, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu düşünülmektedir." yolunda düşünce vermiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI: "...Anayasanın 125/son madde ve fikrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü bulunduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1.b maddesi gereğince idari eylem ve işlemlerden dolayı zarara uğrayanlar tarafından açılan tam yargı davaları idari dava türleri arasında sayılmıştır.

Öte yandan, yerleşme yerleri ile bu yerlerdeki yapılaşmaların, plan, fen, sağlık ve çevre şartlarına uygun teşekkülünü sağlamak amacıyla hazırlanan 3194 sayılı İmar Kanununun 8. maddesinde; planların hazırlanmasında ve yürürlüğe konulmasında uyulacak temel esaslara yer verilmiştir.

Taşınmazın imar planında "dere mutlak koruma alanında kalması nedeniyle taşınmaz üzerindeki tasarruf yetkisinin kısıtlanması nedenine dayalı olarak bir davacının Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde açtığı tazminat davasında, bu Mahkemece 04/11/1983 tarihli, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun Geçici 6. maddesinin bazı fikralarının iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine yapılan itiraz başvurusunda; Mahkeme 25/09/2013 tarihli ve E.-K.2013/93-101 sayılı kararıyla "... Olayda, idarenin fiili el koyma niteliği taşıyan bir eylemi henüz bulunmamakta, aksine kanunen yapması gereken kamulaştırma işlemlerini yapmamak biçiminde tezahür eden bir eylemsizliği söz konusudur. ... davacının taşınmazının imar planlarında 'dere mutlak koruma alanında bırakılması nedeniyle, tasarruf hakkının kısıtlanmasının kamulaştırmasız el atma sonucu olduğu ve tasarruf hakkının kısıtlanması sebebiyle doğan zararın ancak idari yargıda açılacak bir tam yargı davasına konu edilebileceği ..." gerekçesiyle, Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvurusunu, başvuran mahkemenin yetkisizliği nedeniyle oybirliğiyle reddetmiştir.

Diğer taraftan; 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Kanunun 33. maddesiyle 2942 sayılı Kanuna eklenen ek 1. maddesinde; "Uygulama imar planlarında umumi hizmetlere ve resmî kurumlara ayrılmak suretiyle mülkiyet hakkının özüne dokunacak şekilde tasarrufu hukuken kısıtlanan taşınmazlar hakkında, uygulama imar planlarının yürürlüğe girmesinden itibaren beş yıllık süre içerisinde imar programları veya imar uygulamaları yapılır ve bütçe imkânları dâhilinde bu taşınmazlar ilgili idarelerce kamulaştırılır veya her hâlde mülkiyet hakkını kullanmasına engel teşkil edecek kısıtlılığı kaldıracak şekilde imar planı değişikliği yapılır/yaptırılır. Bu süre içerisinde belirtilen işlemlerin yapılmaması hâlinde taşınmazların malikleri tarafından, bu Kanunun geçici 6 ncı maddesindeki uzlaşma sürecini ve 3194 sayılı İmar Kanununda öngörülen idari başvuru ve işlemleri tamamlandıktan sonra taşınmazın kamulaştırmasından sorumlu idare aleyhine idari yargıda dava açılabilir. / ..." şeklinde hüküm mevcut iken, Anayasa Mahkemesinin 20/12/2018 tarihli ve E. 2016/181, K.2018/111 sayılı kararıyla; maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesi dışında kalan bölümünün, Anayasanın 2., 35. ve 46. maddelerine aykırı olduğundan bahisle iptal edildiği anlaşılmıştır.

İptal edilen "Bu süre içerisinde belirtilen işlemlerin yapılmaması hâlinde taşınmazların malikleri tarafından, bu Kanunun geçici 6 ncı maddesindeki uzlaşma sürecini ve 3194 sayılı İmar Kanununda öngörülen idari başvuru ve işlemleri tamamlandıktan sonra taşınmazın kamulaştırmasından sorumlu idare aleyhine idari yargıda dava açılabilir." cümlesi kapsamında, yargı yolunun değişip değişmeyeceği hususu irdelendiğinde; davacının taşınmazı üzerinde tasarruf etme hakkının kısıtlanmasının, idarenin bir eyleminden değil, idari bir işlem niteliğindeki imar planından kaynaklanması; davacının bu işlem sebebiyle doğduğunu iddia ettiği zararın ancak idari yargıda açılacak bir tam yargı davasına konu edilebileceğinin tartışmasız olmasının yanında; Anayasa Mahkemesinin belirtilen kararının gerekçesinde; bu konuya ilişkin uyuşmazlıkların adli yargıda görülmesi gerektiği, diğer bir ifadeyle taşınmazın maliki tarafından idari yargıda dava açılabileceğinin hukukaaykırı olduğu yönünde herhangi bir irdelemeye yer verilmediği gözetildiğinde; Uyuşmazlık Mahkemesinin bu konuda istikrar bulmuş kararları doğrultusunda, yargı yolunun değişmesini gerektirecek bir durum bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Dolayısıyla, söz konusu davaların çözümünde idari yargı yeri görevli olmaya devam etmektedir.

Dava konusu olayda, imar planının uygulaması sonucu kamulaştırmasız el atma nedeniyle taşınmazın bedelinin ödenmesi gerektiğinin iddia edildiği ve dava konusunun 3194 sayılı Kanun uyarınca kamu gücü kullanılarak tek yanlı

irade ile yapılan imar planlarında yer alan davacıya ait taşınmazın bedelinin tazminine ilişkin bulunduğu anlaşılmış olup, yapılan işlemlerin "fiili el atma" olarak nitelendirilmesine ve bu olumsuz sonuçlarla ilgili tazminat taleplerinin adli yargı yerlerinde açılacak tazminat davalarına konu edilmelerine hukuken olanak bulunmaması sebebiyle, imar planı ve buna dayalı imar uygulaması sonucunda uğranılan zararın tazminine yönelik bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1 .b maddesinde yer alan "idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında idari yargı yerince çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Bu nedenle, İstanbul 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun reddiyle, uyuşmazlığın çözümünün idari yargı merciine ait olduğunun bildirilmesine karar verilmesi gerekmektedir." yolunda düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Burhan ÜSTÜN'ün Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ veBilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan26.10.2020 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, idari yargı dosyası ile birlikte adli yargı dosyası da temin edilmek sureti ile 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının maliki olduğu İstanbul İli, Zeytinburnu İlçesi, Kazlıçeşme Mahallesi, 390-391 pafta, 1625 Ada, 20 Parsel sayılı taşınmazın, İmar planında "Kısmen Sağlık Tesisi alanı Kısmen de Cami Alanı" olarak belirlendiği, aradan geçen zamana rağmen kamulaştırılmadığından bahisle uğradıklarını ileri sürdükleri zararlara karşılık fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 1.180.170,58-TL'nın yasal faiziyle birlikte tahsili istemiyle açılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Planların hazırlanması ve yürürlüğe konulması" başlıklı 8. maddesinde; "– Planların hazırlanmasında ve yürürlüğe konulmasında aşağıda belirtilen esaslara uyulur.

a) Bölge planları; sosyo - ekonomik gelişme eğilimlerini, yerleşmelerin gelişme potansiyelini, sektörel hedefleri, faaliyetlerin ve alt yapıların dağılımını belirlemek üzere hazırlanacak bölge planlarını, gerekli gördüğü hallerde Devlet Planlama Teşkilatı yapar veya yaptırır.

b) İmar Planları; Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planından meydana gelir. Mevcut ise bölge planı ve çevre düzeni plan kararlarına uygunluğu sağlanarak, belediye sınırları içinde kalan yerlerin nazım ve uygulama imar planları ilgili belediyelerce yapılır veya yaptırılır. Belediye meclisince onaylanarak yürürlüğe girer. (Yeniden düzenleme dördüncü cümle: 12/7/2013-6495/73 md.) Bu planlar onay tarihinden itibaren belediye başkanlığınca tespit edilen ilan yerlerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir.Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. Belediye başkanlığınca belediye meclisine gönderilen itirazlar ve planları belediye meclisi onbeş gün içinde inceleyerek kesin karara bağlar. (1)

Belediye ve mücavir alan dışında kalan yerlerde yapılacak planlar valilik veya ilgilisince yapılır veya yaptırılır. Valilikçe uygun görüldüğü takdirde onaylanarak yürürlüğe girer.(Yeniden düzenleme üçüncü cümle: 12/7/2013-6495/73 md.)Onay tarihinden itibaren valilikçe tespit edilen ilan yerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. İtirazlar valiliğe yapılır, valilik itirazları ve planları onbeş gün içerisinde inceleyerek kesin karara bağlar. (1)

Onaylanmış planlarda yapılacak değişiklikler de yukarıdaki usullere tabidir.

Kesinleşen imar planlarının bir kopyası, Bakanlığa gönderilir.

İmar planları alenidir. Bu aleniyeti sağlamak ilgili idarelerin görevidir. Belediye Başkanlığı ve mülki amirlikler, imar planının tamamını veya bir kısmını kopyalar veya kitapçıklar haline getirip çoğaltarak tespit edilecek ücret karşılığında isteyenlere verir.

c) (Ek: 3/7/2005 - 5403/25 md.) Tarım arazileri, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda belirtilen izinler alınmadan tarımsal amaç dışında kullanılmak üzere plânlanamaz.(…) "hükmü;

Aynı Kanun'un 18. maddesinde, "İmar hududu içinde bulunan binalı veya binasız arsa ve arazileri malikleri veya diğer hak sahiplerinin muvafakatı aranmaksızın, birbirleri ile, yol fazlaları ile, kamu kurumlarına veya belediyelere ait bulunan yerlerle birleştirmeye, bunları yeniden imar planına uygun ada veya parsellere ayırmaya, müstakil, hisseli veya kat mülkiyeti esaslarına göre hak sahiplerine dağıtmaya ve re'sen tescil işlemlerini yaptırmaya belediyeler yetkilidir. Sözü edilen yerler belediye ve mücavir alan dışında ise yukarıda belirtilen yetkiler valilikçe kullanılır.

Belediyeler veya valiliklerce düzenlemeye tabi tutulan arazi ve arsaların dağıtımı sırasında bunların yüzölçümlerinden yeteri kadar saha, düzenleme dolayısıyla meydana gelen değer artışları karşılığında "düzenleme ortaklık payı" olarak düşülebilir. Ancak, bu maddeye göre alınacak düzenleme ortaklık payları, düzenlemeye tabi tutulan arazi ve arsaların düzenlemeden önceki yüzölçümlerinin yüzde kırkını geçemez. (1)

(Değişik üçüncü fıkra: 3/12/2003-5006/1 md.) Düzenleme ortaklık payları, düzenlemeye tâbi tutulan yerlerin ihtiyacı olan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilk ve ortaöğretim kurumları, yol, otoyol hariç erişme kontrolünün uygulandığı yol, su yolu, meydan, park, otopark, çocuk bahçesi, yeşil saha, ibadet yeri ve karakol gibi umumî hizmetlerden ve bu hizmetlerle ilgili tesislerden başka maksatlarla kullanılamaz. (Ek iki cümle: 19/4/2018-7139/32 md.) Düzenlemeye tabi tutulan alan içerisinde bulunan taşkın kontrol tesisi alanlarının, bu fıkrada belirtilen kullanımlar için düzenleme ortaklık payı düşülmesini müteakip kalan hazine mülkiyetindeki alanlardan karşılanması esastır. Ancak taşkın kontrol tesisi için yeterli alanın ayrılamaması durumunda, düzenleme ortaklık payının ikinci fıkrada belirtilen oranı aşmaması şartıyla, düzenlemeye tabi diğer arazi ve arsaların yüzölçümlerinden bu fıkradaki kullanımlar için öncelikle düzenleme ortaklık payı ayrıldıktan sonra ikinci fıkrada belirtilen orana kadar taşkın kontrol tesisi için de ayrıca pay ayrılır. (2)

Düzenleme ortaklık paylarının toplamı, yukarıdaki fıkrada sözü geçen umumi hizmetler için, yeniden ayrılması gereken yerlerin alanları toplamından az olduğu takdirde, eksik kalan miktar belediye veya valilikçe kamulaştırma yolu ile

tamamlanır.

Herhangi bir parselden bir miktar sahanın kamulaştırılmasının gerekmesi halinde düzenleme ortaklık payı, kamulaştırmadan arta kalan saha üzerinden ayrılır.

Bu fikra hükümlerine göre, herhangi bir parselden bir defadan fazla düzenleme ortaklık payı alınmaz. Ancak, bu hüküm o parselde imar planı ile yeniden bir düzenleme yapılmasına mani teşkil etmez.(…) " hükmü yer almıştır.

Öte yandan, taşınmazın imar planında "dere mutlak koruma alanı" nda kalması nedeniyle taşınmaz üzerindeki tasarruf yetkisinin kısıtlanması nedenine dayalı olarak bir davacının Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde açtığı tazminat davasında, bu Mahkemece 4.11.1983 günlü, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun Geçici 6 ncı maddesinin bazı fıkralarının iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine yapılan itiraz başvurusunda; Anayasa Mahkemesi 25.9.2013 tarih ve E: 2013/93, K: 2013/101 sayılı kararında "… Davacının mülkü üzerinde tasarruf etme hakkının kısıtlanması, idarenin bir eyleminden değil, idari bir işlem niteliğinde olduğu tartışmasız olan imar planından kaynaklanmaktadır. Olayda, idarenin fiili el koyma niteliği taşıyan bir eylemi henüz bulunmamakta, aksine kanunen yapması gereken kamulaştırma işlemlerini yapmamak biçiminde tezahür eden bir eylemsizliği söz konusudur. Öte yandan kamulaştırmasız el atmadan söz edilebilmesi için taşınmaz zilyetliğinin idareye geçmesi ve taşınmazın fiilen kamu hizmetine tahsis edilmiş olması gerekmektedir. Oysa, mahkemede görülen davaya konu olayda olduğu gibi imar kısıtlamaları'nda taşınmaz zilyetliği malikte kalmaya devam etmekte olup, yalnızca malikin ilgili mevzuattan kaynaklanan bazı kısıtlamalara maruz kalması söz konusu olmaktadır. Sonuç olarak, davacının taşınmazının imar planlarında " dere mutlak koruma alanı"nda bırakılması nedeniyle, tasarruf hakkının kısıtlanmasının kamulaştırmasız el atma sonucu olduğu ve tasarruf hakkının kısıtlanması sebebiyle doğan zararın ancak idari yargıda açılacak bir tam yargı davasına konu edilebileceği sonucuna ulaşılmaktadır. Dolayısıyla bakılmakta olan dava, itiraz başvurusunda bulunan mahkemenin görev alanına girmemektedir. Nitekim, Anayasanın 158. maddesi ile, adli, idari ve askeri yargı merciileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili kılınan Uyuşmazlık Mahkemesinin istikrar bulmuş içtihatları da bu yöndedir…" gerekçesiyle, Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvurusu, başvuran mahkemenin yetkisizliği nedeniyle oybirliğiyle reddedilmiştir.

Yine taşınmazı imar planında "spor alanı" olarak ayrılan bir davacının Asliye Hukuk Mahkemesinde açtığı tazminat davasında, davalı idarelerin görev itirazları nedeniyle Danıştay Başsavcılığınca çıkartılan olumlu görev uyuşmazlığında, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce olumlu görev uyuşmazlığı talebinin kabulü ile ilgili Asliye Hukuk Mahkemesinin görevlilik kararının kaldırılması yolunda verilen karar nedeniyle, anayasal haklarının ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine yapılan bireysel başvuru üzerine, Anayasa Mahkemesi İkinci Bölümünce 18.9.2013 tarihinde verilen kararda (Başvuru No: 2013/1586) "…Mahkemenin gerekçesi ve başvurucunun iddiaları incelendiğinde, iddiaların özünün Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından delillerin değerlendirilmesinde ve hukuk kurallarının yorumlanmasında isabet olmadığına ve esas itibariyle yargılamanın sonucuna ilişkin olduğu anlaşılmaktadır. Yargılama, Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından usul şartlarına ve hukuka uygun olarak gerçekleştirilmiş olup, başvurucu derece mahkemelerinde kendi delillerini ve iddialarını sunma fırsatını bulmuş ve bunlar Uyuşmazlık Mahkemesi'nce gereği gibi değerlendirilmiştir… Açıklanan nedenlerle, adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarının kanun yolu şikayeti niteliğinde olduğu, Uyuşmazlık Mahkemesi kararının bariz bir şekilde keyfilik de içermediği anlaşıldığından, başvurunun, diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin 'açıkça dayanaktan yoksun olması' nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir…" gerekçesiyle, davacının başvurusu oybirliğiyle reddedilmiştir. (Resmi Gazete, 30.10.2013, Sayı:28806)

Son olarak, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 30.10.2013 tarih ve E.2013/603, K.2013/1503 sayılı kararıyla, imar planındaki kısıtlamalardan kaynaklanan 'hukuki el atmalardan' kaynaklanan tazminat istemli davaların idari yargının görevinde olduğu hüküm altına alınmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının hissedarı olduğu İstanbul İli, Zeytinburnu İlçesi, Kazlıçeşme Mahallesi, 390-391 patla, 1625 ada. 20 parsel sayılı taşınmazın 5366 sayılı Yıpranan ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun kapsamında 24/05/2006 tarih ve 2006/10502 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Yenileme Alanı ilan edilen alan içinde kaldığı, dava konusu parsel 21/01/2007 tarihli 1/5000 ölçekli Zeytinburnu Sur Tecrit Alanı Koruma Amaçlı Nazım İmar Planında, kısmen sağlık tesis alanı, kısmen dini tesis alanı ve kısmen de yol alanında; 16/08/2012 onay tarihli 1/1000 ölçekli Sur Tecrit Alanı Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planında, kısmen dini tesis alanı, kısmen KAKS:0.40, maxH: 12,50 m yapılanmalı sağlık tesisleri alanı ve kısmen yol alanında kalmakta iken kısmen max H:4 yapılanmada konut+ticaret alanına, kısmen dini tesis alanına ve kısmen de yol alanına alınmasına ilişkin 13/052016 tarihli 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı değişikliği İstanbul 10. İdare Mahkemesinin 30/06/2017 gün, E:2016/1612, K:2017/1435 sayılı kararıyla iptal edildiği, anılan parsele ilişkin özel parselasyon planına göre 44-45 sayılı özel parsellerin davacıya ait olduğu, davacının hissedarı olduğu 1625 Ada, 20 Parsel sayılı taşınmazın, 12/12/2010 tarihinde onaylanan 1/5.000 ölçekli İmar Planında "Kısmen Sağlık Tesisi alanı Kısmen de Cami Alanı" olarak belirlenmesine rağmen herhangi bir yasal işlemin yapılmaması nedeniyle mülkiyet haklarını kullanamadıklarından bahisle hukuki ve fiili elatma gerekçesi ile Bakırköy 7. Asliye Hukuk Mahkemesine taşınmazın bedelinin ödenmesi istemiyle dava açıldığı, anılan mahkemece yerinde yaptırılan keşif ve bilirkişi incelemeleri sonucunda düzenlenen rapor ve ek raporların sonucu; dava konusu taşınmaz üzerinde hissedarlara ait çok sayıda bina ve binalar arasında kendiliğinden oluşmuş yolların bulunduğu, davacının hissesine karşılık tasarrufunda bulunduğu alanın duvarlarla çevrili boş arsa olduğu, imar planında cami alanında kaldığı ve fiili bir el atma olmadığı, davaya konu taşınmaz üzerinde mevcut fiili yolların dava dilekçesi ekinde yer alan 1625 ada 20 parsele ait özel parselasyon planındaki yollar ile birebir örtüştüğü, özel parselasyon planında dava konusu parselin 2.903.04 m2 lik kısmının özel yollara ayrıldığı, bunun 76,11 m2 lik kısmının davacının hissesine isabet ettiği, 1625 ada 20 parsel sayılı taşınmazda 187,77 m2 alanlı fiili olarak çocuk parkı olarak kullanılan kısmın özel parselasyon planında 73 ve 74 sayılı özel parsellere isabet ettiği, davacıya tahsis edilen 44 ve 45 sayılı özel parseller üzerinde bulunmadığının tespiti üzerine, 22/12/2014 günlü, E:2012/143, K:2014/541 sayılı kararla, dava konusu taşınmazın imar planında "dini tesis alanı ve sağlık tesis alanı olarak ayrılması nedeniyle hukuki el atma hukuksal sebebine dayalı tazminat istemli davanın yargı yoluna ilişkin dava şartı yokluğu yönünden usulden reddine, fiili yol alanında kalan 2903,04 m2 miktarındaki kullanım yönünden 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 35. maddesi

uyarınca istemin dava şartı yokluğundan usulden reddine, fiili park alanında kalan 187,77 m2 miktarındaki kullanım yönünden ise özel parselasyon planı ile davacıya verilen 44-45 sayılı özel parsellerin kapsamında kalmadığından istemin reddine karar verildiği, kararın Yargıtay 5. Hukuk Dairesinin 19/01/2016 tarih, E:2015/14342, K:2016/281 sayılı kararıyla onanarak kesinleşmesi üzerine davacının 11/11/2016 tarihinde Zeytinburnu Belediye Başkanlığına başvurarak hissedarı olduğu taşınmazın "Dini Tesis ve Sağlık Alanı" olarak ayrılması nedeniyle hukuki el atma durumunun gerçekleştiği belirtilerek 1.180.170,58 TL tazminat ödenmesi isteminin Zeytinburnu Belediye Başkanlığının 25/11/2016 tarih, 76913 sayılı işlemi ile plan değişiklikleri sürecinin devam ettiği gerekçesiyle reddedilmesi üzerine, taşınmazına imar planında "Dini Tesis ve Sağlık Alanı" olarak ayrılması nedeniyle hukuki olarak el atılmak suretiyle kısıtlanması nedeniyle zarara uğradığı iddiasıyla Zeytinburnu Belediye Başkanlığının 25/11/2016 tarih, 76913 sayılı işleminin iptali ve fazlaya ilişkin hakkı saklı kalmak şartıyla dava tarihinden işleyecek yasal faizi ile birlikte 1.180.170,58 TL' nin ödenmesine karar verilmesi istemiyle İstanbul 2. İdare Mahkemesine açtığı davada, Mahkemece yerinde yaptırılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucunda düzenlenen raporda dava konusu taşınmazın 362 m2 yüzölçümünde ve kadastral parsel niteliğinde olduğu, keşif sırasında taşınmazın 200,00 m2 lik kısmının davacı tarafından kullanıldığı, 162 m2 lik kısmına fiilen el atıldığının belirtilmesi üzerine Mahkemece 07/02/2020 tarih ve E:2019/915 sayılı ara kararıyla davacının tazminat isteminin kapsamının davacıdan sorulduğu, davacı tarafın davanın taşınmazdaki hissesinin tamamına yönelik tazminat isteminde bulunduğunun bildirilmesi üzerine İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 27/02/2020 tarih ve E:2019/915 sayılı kararıyla, İdarenin dava konusu taşınmaza kamulaştırmasız el atmasından doğan zararın tazminine yönelik bulunan davanın haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünün adli yargının görevine girdiği gerekçesiyle dava dosyalarının 2247 sayılı Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi amacıyla Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Davacının hissedarı olduğu 1625 Ada, 20 Parsel sayılı taşınmazın, 12/12/2010 tarihinde onaylanan 1/5.000 ölçekli İmar Planında "Kısmen Sağlık Tesisi alanı Kısmen de Cami Alanı" olarak belirlenmesine rağmen herhangi bir yasal işlemin yapılmaması nedeniyle mülkiyet haklarını kullanamadıklarından bahisle hukuki ve fiili elatma gerekçesi ile Bakırköy 7. Asliye Hukuk Mahkemesine açılan davada 22/12/2014 günlü, E:2012/143, K:2014/541 sayılı kararla, dava konusu taşınmazın imar planında "dini tesis alanı ve sağlık tesis alanı olarak ayrılması nedeniyle hukuki el atma hukuksal sebebine dayalı tazminat istemli davanın yargı yoluna ilişkin dava şartı yokluğu yönünden usulden reddine, fiili yol alanında kalan 2903,04 m2 miktarındaki kullanım yönünden 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 35. maddesi uyarınca istemin dava şatı yokluğundan usulden reddine, fiili park alanında kalan 187,77 m2 miktarındaki kullanım yönünden ise özel parselasyon planı ile davacıya verilen 44-45 sayılı özel parsellerin kapsamında kalmadığından istemin reddine karar verilmesi üzerine davacının yalnızca taşınmazın İmar Planında "Kısmen Sağlık Tesisi alanı Kısmen de Cami Alanı" olarak belirlenmesi nedeniyle taşınmazına hukuken el atıldığından bahisle Zeytinburnu Belediye Başkanlığına yaptığı tazminat başvurusunun reddedilmesi üzerine İdari yargıda açtığı davanın, taşınmazın İmar Planında "Kısmen Sağlık Tesisi alanı kısmen de Cami Alanı" olarak ayrılmasından dolayı hukuki el atma durumunun gerçekleştiği iddiasıyla tazminat istemine ilişkin olduğundan, dava bu isteme ilişkin olarak incelenmiştir.

Olayda, davacının maliki olduğu taşınmazın imar planıyla "kısmen Sağlık Tesisi alanı kısmen de Cami alanı" kapsamında kaldığı, kamulaştırılmadığı, kamulaştırmasız el atma nedeniyle taşınmazın bedelinin ödenilmesi gerektiğinin iddia edildiği; davanın konusunun, davalı idarece 3194 sayılı Kanun uyarınca kamu gücü kullanılarak tek yanlı irade ile yapılan imar planında "kamu alanı" olarak yer alan davacıya ait taşınmazın bedelinin tazminine ilişkin bulunduğu anlaşılmış olup, belirtilen duruma göre, imar planı ve buna dayalı imar uygulaması sonucunda uğranılan zararın tazminine yönelik bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde yer alan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında idari yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

Öte yandan; 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un33. maddesiyle 2942 sayılı Kanun'a eklenen ek 1. Maddesinde;"Uygulama imar planlarında umumi hizmetlere ve resmî kurumlara ayrılmak suretiyle mülkiyet hakkının özüne dokunacak şekilde tasarrufu hukuken kısıtlanan taşınmazlar hakkında, uygulama imar planlarının yürürlüğe girmesinden itibaren beş yıllık süre içerisinde imar programları veya imar uygulamaları yapılır ve bütçe imkânları dâhilinde bu taşınmazlar ilgili idarelerce kamulaştırılır veya her hâlde mülkiyet hakkını kullanmasına engel teşkil edecek kısıtlılığı kaldıracak şekilde imar planı değişikliği yapılır/yaptırılır. Bu süre içerisinde belirtilen işlemlerin yapılmaması hâlinde taşınmazların malikleri tarafından, bu Kanunun geçici 6 ncı maddesindeki uzlaşma sürecini ve 3194 sayılı İmar Kanununda öngörülen idari başvuru ve işlemleri tamamlandıktan sonra taşınmazın kamulaştırmasından sorumlu idare aleyhine idari yargıda dava açılabilir.

Birinci fıkra uyarınca dava açılması hâlinde taşınmazın ya da üzerinde tesis edilen irtifak hakkının dava tarihindeki değeri, mahkemece; bu Kanunun 15 inci maddesine göre bilirkişi incelemesi yapılarak, taşınmazın hukuken tasarrufunun kısıtlandığı veya fiilen el konulduğu tarihteki nitelikleri esas alınmak suretiyle tespit edilir ve taşınmazın veya hakkın idare adına tesciline veya terkinine hükmedilir.

Bu madde kapsamında kalan taşınmazlar hakkında açılacak dava ve takiplerde, bu Kanunun geçici 6 ncı maddesinin üçüncü, yedinci, sekizinci ve on birinci fıkra hükümleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılan ancak henüz karara bağlanmayan veya kararı kesinleşmeyen davalara bu madde hükümleri, kesinleşen ancak henüz ödemesi yapılmayan kararlar hakkında ise geçici 6 ncı maddenin üçüncü, sekizinci ve on birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Bu Kanunun geçici 6 ncı maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca ayrılması gereken yüzde iki oranındaki ödenekler, yüzde dört olarak ayrılır. İlave olarak ayrılan yüzde iki oranındaki ödenekler, münhasıran bu ek madde ile geçici 11 inci ve geçici 12 nci maddeler kapsamında yapılacak ödemelerde kullanılır. Yapılacak ödemelerin toplam tutarının ilave olarak ayrılan ödeneğin toplamını aşması hâlinde, ödemeler, en fazla on yılda ve geçici 6 ncı maddenin sekizinci fıkrası hükmüne göre yapılır." Şeklinde hüküm mevcut iken,Anayasa Mahkemesinin20/12/2018 gün ve E :2016/181, K:2018/111 sayılı kararıyla;maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesi dışında kalan bölümünün, Anayasa'nın 2., 35. ve 46. maddelerine aykırı olduğundan bahisleiptal edildiği anlaşılmıştır.

İptal edilen bölüm içerisinde kalan "Bu süre içerisinde belirtilen işlemlerin yapılmaması hâlinde taşınmazların

malikleri tarafından, bu Kanunun geçici 6 ncı maddesindeki uzlaşma sürecini ve 3194 sayılı İmar Kanununda öngörülen idari başvuru ve işlemleri tamamlandıktan sonra taşınmazın kamulaştırmasından sorumlu idare aleyhine idari yargıda dava açılabilir." cümlesi kapsamında, bakılan görev uyuşmazlığında yargı yolunun değişip değişmeyeceği hususu irdelendiğinde; davacıların taşınmazları üzerinde tasarruf etme hakkının kısıtlanmasının, idarenin bir eyleminden değil, idari bir işlem niteliğindeki imar planından kaynaklanması; davacıların bu işlem sebebiyle doğduğunu iddia ettikleri zararın ancak idari yargıda açılacak bir tam yargı davasına konu edilebileceğinin tartışmasız olmasının yanında; Anayasa Mahkemesinin belirtilen kararının gerekçesinde; bu konuya ilişkin uyuşmazlıkların adli yargıda görülmesinin gerektiği, diğer bir anlatımla taşınmazın malikleri tarafından idari yargıda dava açılabileceğinin hukuka aykırı olduğu yönünde herhangi bir irdelemeye yer verilmediği gözetildiğinde; Mahkememizin bu konuda istikrar bulmuş kararları doğrultusunda, yargı yolunun değişmesini gerektirecek bir durum bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümünde idari yargı yeri görevli olduğundan; İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 27.2.2020 gün ve E:2019/915 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 27.2.2020 gün ve E:2019/915 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,26.10.2020 günündeOY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Burhan	Şükrü	Mehmet	Birol
ÜSTÜN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Bilal
TUNÇ	TOPUZ	ÇALIŞKAN